

ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ СЪВЕТ
НА НАОА

ДОКЛАД

НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ
ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА
АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИ ПРОФЕСИИ

„ФАРМАЦИЯ“ НА ОКС „МАГИСТЪР“

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.3. ФАРМАЦИЯ
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ**

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии **„Фармация“** на ОКС „магистър“, професионално направление 7.3. Фармация, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския университет Пловдив.

Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 5, т. 2 от ЗВО и чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и приетите от Акредитационния съвет на НАОА (20.10.2016 г.) критерии за програмна акредитация на специалностите от регулираните професии в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „ФАРМАЦИЯ“, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.3. „ФАРМАЦИЯ“ ВЪВ ФАРМАЦЕВТИЧНИЯ ФАКУЛТЕТ НА МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол №8/07.04.2016 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол №7/23.03.2017 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	26–28.04.2017 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №20/4.07.2017 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №21/12.07.2017 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия констатира, че **трите** препоръки от предходната акредитация на специалността от 15.04.2010 г., **са изпълнени.**

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „ФАРМАЦИЯ“ НА ОКС „МАГИСТЪР“ В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.3. ФАРМАЦИЯ ВЪВ ФАРМАЦЕВТИЧНИЯ ФАКУЛТЕТ НА МУ – ПЛОВДИВ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 4)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. Основна цел на Фармацевтичен факултет (ФФ) при МУ-Пловдив е да осъществява предмета на своята дейност на базата на академична автономия в съответствие с със ЗВО, както и със здравните потребности на нацията и приоритетите на националната здравна стратегия. **Мисията** на ФФ се вписва в мисията, целите и задачите на МУ-Пловдив, утвърдена чрез неговия Правилник, уреждащ устройството, дейността и управлението на МУ, обявен на официалния сайт на МУ-Пловдив. **Целите и задачите**, въз основа на които ФФ изгражда образователната си политика са публично оповестени и са насочени към: обучение на студенти за придобиване на ОКС „Магистър“ по специалността от регулираните професии „Фармация“; обучение за образователна и научна степен „Доктор“ по докторски програми, отнасящи се към научните специалности по професионално направление 7.3. „Фармация“; следдипломно и продължаващо обучение на специалисти от професионално направление 7.3. Фармация за нуждите на фармацевтичната наука и практика; фундаментални и приложни научни изследвания; експертна дейност в сферата на фармацевтичното обслужване и фармацевтичното производство. Във ФФ на МУ–Пловдив са създадени необходимите условия за изграждане и развитие на организационна структура, в съответствие с предмета на дейността му, разработена е необходимата нормативната база на основните дейности и тяхното ресурсно осигуряване и управление. Осигурени са условия на научно-преподавателските кадри за развитие, осъществяване на международно сътрудничество, интегриране с научни, образователни, стопански и други организации в страната и чужбина. Голямият интерес се определя от високия рейтинг на МУ-Пловдив и възможност за **реализация на студентите в страната и чужбина, обществен престиж, международна разпознаваемост.**

1.1.2. Във ФФ на МУ-Пловдив има разработена стратегия за качеството на обучение и процеса на неговата реализация, подчинена на институционалната система за качество, без да е пренебрегната спецификата на специалността. Осъществяването на дейностите по управление на качеството се извършва в съответствие със ЗВО, ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за устройството и дейността на МУ–Пловдив, Правилника за развитието на академичния състав в МУ–Пловдив, Наръчник по качеството, Правилник за интелектуалната собственост, Правилник за атестиране на Академичния състав.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Всички документи по Системата за управление на качеството - Наръчник по качеството, списъци на актуални документи, стандарти (академичен стандарт за учебна дисциплина) и процедури (управление на несъответствията, процедура за подаване и разглеждане на оплаквания от студенти, докторанти, специализанти), формуляри, анкетни карти и всички други нормативни документи, отнасящи се до действащата система по качество са налични на сайта на МУ-Пловдив.

В Организационната структура на системата по качество са включени представители на всички звена на МУ-Пловдив. На ниво факултет и катедри, цялата нормативна документация по качеството се съхранява от Отговорника по качеството на катедрата. Всички необходими записи на документи от съответната катедра се документират в съответствие с изискванията на ISO 9001:2008.

1.1.3. Фармацевтичният факултет на МУ-Пловдив има ясно изразена политика, ориентирана към осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението. Научната дейност на студентите е активно подпомагана от ръководството на МУ-Пловдив чрез осигуряване финансирането на голяма част от разработваните научноизследователски проекти. През периода 2011-2017 г. **29** студенти и **52** докторанти са участвали в реализирането **58** научноизследователски проекти. Общо за периода студентите и докторантите от ФФ имат участие в **125** научни публикации и **183** участия в научни форуми, от които **41** в чужбина. Много от студентите, започнали своята изследователска работа в годините на своето обучение понастоящем са част от академичния състав на ФФ.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1.:

В МУ-Пловдив са създадени условия за провеждане на политика за управление на качеството. Мисията, целите и задачите на Фармацевтичния факултет се вписват и са свързани с постигане на най-високо качество на образованието, престиж и реализация на студентите.

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1. Във ФФ на МУ-Пловдив има изградена и активно действаща организация за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност. Съставът на Факултетската комисия по качеството е утвърден със заповед на Ректора на МУ-Пловдив. Факултетската комисия по качество освен планираните дейности от Университетската комисия по качеството, ежегодно планира и провежда вътрешни одити, включващи проверки за изпълнение на предписания, спазване на въведения академичен стандарт за учебна дисциплина, оценка на активността на преподавателския състав, развитие на системата за осигуряване и развитие на качеството, съобразена с особеностите на обучението по фармация (проследяване на целият учебен процес и развитието на всеки студент на ниво катедра – водене на студентските картони, присъствия/отсъствия на студентите, оценки от колоквиуми, инструктажи, оценки от изпитите).

Ежегодно във връзка с поддържане и усъвършенстване на система за управление на качеството, съгласно стандарт ISO 9001:2008 със Заповед на Ректора на МУ-Пловдив се извършат вътрешни одити на системата за управлението на качеството във всички структурни звена на Университета. Проверката се извършва от вътрешни одитори, получили сертификат за това от преминал курс за обучение по БДС стандарт - EN ISO 15189:2012. Провежданите вътрешни одити са важен индикатор за определяне на степента на съответствие на резултатите от проверката с критериите на ISO 9001:2008 и изискванията на внедрените и утвърдени документи от СУК заедно с приложимите нормативни актове за МУ-Пловдив.

В края на всеки семестър и в началото на учебната година се провеждат анкети със студентите и резултатите се обсъждат на катедрено и факултетно ниво. В провежданите анкети се отделя съществено внимание на мнението на студентите, относно целите и съдържанието на преподаваните дисциплини, методологията на преподаване, начините на оценяване, трайност на знанията, тежест и трудност при усвояването, полезност на дисциплината в контекста на професията.

Осигурена е възможност за обсъждане мнението на студентите, чрез провеждане на периодични срещи на студентите с ръководството на ФФ.

Пълен отчет и анализ за състоянието на учебния процес се прави един път годишно от ръководството пред Общото събрание на ФФ. Решенията се обявяват публично на сайта на ФФ на МУ-Пловдив.

1.2.2. В МУ-Пловдив се прилагат правилата на етичния кодекс за осигуряване на академичното единство и гарантиране на академичните свободи и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация. Със Заповед на Ректора е формирана Комисия по научна етика /КНЕ/ като постоянен помощен орган към Съвета по научноизследователска дейност за извършване на начална оценка, периодичен надзор и даване на становище относно етичните аспекти на научните изследвания, провеждани в рамките на институцията. КНЕ разработва стандартни оперативни процедури, указания и формуляри за оценка на етичните аспекти на научните изследвания в съответствие с българското законодателство, международните актове и принципите на Декларацията на СМА от Хелзинки и на Добрата клинична практика. Има утвърден Правилник за работа в съответствие с прилагане на Европейската харта на изследванията. През изминалия период не са подавани жалби от преподаватели, служители и студенти от ФФ при МУ-Пловдив по нито един повод, в т.ч. дискриминация. Правилникът за интелектуална собственост в МУ-Пловдив е утвърден на 02.11.2015 г. и е съобразен с препоръките на комисията на Европейските общности от 10.04.2008 г.

Изданията на МУ-Пловдив и публикуваните в тях научни статии и съобщения се базират на етични принципи, залегнали в международно утвърдени изисквания и стандарти за добра публикационна практика на редица научни организации и международни комитети.

Не се съобщава за изпитни измами и плагиатство по отношение на дейността на ФФ на МУ-Пловдив през изминалия период.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2.:

В МУ-Пловдив има политика за управление на качеството на всички звена в структурата, включително ФФ. Създадената система се обезпечавя чрез поддържане на собствена документация, която включва архив на дейността на Комисията по качеството на ФФ. Студентите имат достъп до необходимата информация, която е налична на сайта на МУ-Пловдив. Приет е Етичен кодекс. Не са регистрирани жалби в рамките на професионалното направление, не са регистрирани измами и плагиатство през акредитационния период.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. ВУ извършва обучение по специалността от рег. професии като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

2.1.1. Обучението на студентите по специалността се провежда по изготвена и утвърдена за специалността учебна документация. Тя отговаря на целите и задачите на специалността и включва **Квалификационна характеристика, Учебен план, Учебни програми** на изучаваните дисциплини, **Ежегоден график на учебния процес.** Освен това в

отдел Учебни дейности на ФФ на МУ – Пловдив се водят стандартните задължителни документи – изпитни протоколи, главни книги, студентски досиета и др.

Квалификационната характеристика за специалността „Фармация“ е приета от Академичен съвет на МУ – Пловдив, разработена е въз основа на изискванията на Закона за висшето образование, последните промени от 2016 г. на Закона за признаване на професионални квалификации и Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Фармация“ за ОКС „Магистър“.

Образованието се придобива задължително само редовна форма на обучение; достъпът до обучение е след завършено средно образование и успешно положени писмени конкурсни изпити, от учебната 2017/2018 – тестове; продължителността на обучението е 10 (десет) семестъра, вкл. 6 (шест) месечен преддипломен стаж и завършва с 4 (четири) държавни изпити. Обучението се води по задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини с общ хорариум по задължителните учебни дисциплини 3331 учебни часа при минимум по ЕДИ – 3015 учебни часа.

Учебният план на специалността „Фармация“ е приет с решение на АС на МУ – Пловдив. Обучението по специалността отговаря на всички нормативни изисквания и подготовката се провежда под формата на лекции, семинари и практически упражнения. Обучението на студентите в специалност „Фармация“ се осъществява по **27** задължителни дисциплини, с общ хорариум 3331 уч. часа, **8** избираеми дисциплини за целия курс на обучение, като четири от тях по избор са задължителни, **1** факултативна дисциплина и учебни практики по ботаника след четвърти семестър, по фармакогнозия след шести семестър и преддипломен стаж /6 месеца след девети семестър/.

Общият хорариум е **3331** часа /1515 часа теоретична подготовка – лекции, 1816 часа практическа подготовка. Учебният план надвишава със 316 уч. часа (10,5%) хорариума по ЕДИ. Спазено е изискването за минималния хорариум по всички задължителни дисциплини по ЕДИ, като за специалните дисциплини хорариума в учебния план е по-висок. Допълнителни часове са предоставени за изучаване съответно на дисциплините Технология на лекарствата, Биофармация и фармакокинетика, Фармакогнозия и Социална фармация и фармацевтично законодателство. Дисциплините са относително равномерно разпределени по семестри и учебни години и постигат надграждане на знанията и уменията в курса на обучение. Избираемите дисциплини дават възможност на студентите да придобият допълнителни знания и умения по специалността. Необходимо е разширяването на списъка на предлаганите избираеми и факултативни дисциплини. Практическото обучение съставлява 54,5% от общото натоварване, а аудиторната лекционна заетост е 45,5%.

Съотношението между задължителните, избираемите и факултативните учебни дисциплини е **27:8:1**. Съотношението между часовете за лекции и часовете за практически упражнения в хорариума на задължителните учебни дисциплини е **1:1,2**.

В съответствие със ЗВО и Наредба № 21 на МОН, за всяка дисциплина (*включително практики и преддипломен стаж*) са присъдени съответен брой кредити, съгласно Системата за натрупване и трансфер на кредити в МУ–Пловдив. Общият брой на кредитите от задължителни учебни дисциплини за специалност „Фармация“ е 270. Кредитите от преддипломния стаж са 60. На всяка от избираемите и факултативните дисциплини са присъдени между 2 и 8 кредита. Всеки държавен изпит носи по 7,5 кредита.

График на учебния процес – Разработването, съгласуването, утвърждаването и съхранението на графиците по специалности е регламентирано в Правилника на МУ. Ежегодно Академичния съвет на МУ–Пловдив приема годишен календарен план.

Седмични разписи – Разработването, съгласуването и промените в разписите по специалности се регламентира в Правилника на МУ и става в началото на всеки семестър.

Учебни програми – Всяка учебна програма се разработва и актуализира в съответната катедра, от която се води. Приема се от Катедрения съвет и се предоставя за обсъждане и утвърждаване от Факултетен съвет. Разработването на нови избираеми и факултативни дисциплини става на базата на сериозен анализ и проучване, свързани с новости във фармацевтичната наука и практика, потребности на пазара на труда и въвеждане на нови технологии и методи на обучение. *Всички учебни програми за специалността са актуализирани през 2015 г., утвърдени от Факултетен съвет през м. декември 2015 г. и влезли в сила от учебната 2016/2017г.*

2.1.2. Специалността „Фармация” във ФФ на МУ-Пловдив се оценява високо от общественото мнение в град Пловдив и региона на Централна южна България. Най-обективни данни за качеството на образованието по специалността се получават от контактите с потребители на кадри. От проведената среща с работодатели в рамките на посещението на ЕГ стана ясно, че е налице ефективно взаимодействие между академичната общност, обучаващите се във ФФ на МУ-Пловдив и бизнеса. Бяха изказани препоръки за засилване и задълбочаване на практическата подготовка, осигуряването на практика в различните звена на фармацевтичния сектор, както и регулярното провеждане на срещи между факултетското ръководство и представители на бизнеса и студентите. Също така следва да се създаде регулярна форма на контакти с Регионална фармацевтична колегия Пловдив на Български фармацевтичен съюз с цел проучване и анализ на състоянието и потребностите от кадри и тяхната специализация и продължаващо обучение.

Работодателите смятат, че завършилите магистър-фармацевти проявяват стремеж към повишаване на подготовката си и професионалното си развитие в кариерата.

Периодично е проучвано мнението на студентите относно преподавания материал и воденето на практически занятия. След анализ на получените отговори могат да се направят изводите, че обучението по специалността е актуално, че изучаваните от тях дисциплини са необходими за упражняване на бъдещата им професия, преподавателите притежават необходимите качества и умения.

2.1.3. Контролът и оценяването на студентите по специалност „Фармация” се основават на принципите за обективност, системност, индивидуалност, безпристрастност и диференцираност и водят до повишаване ефективността на учебния процес. Оценяването на знанията и уменията на студентите се извършва според предвидените форми и процедури в учебния план и учебните програми по всяка дисциплина.

Обръща се и специално внимание на формите на контрол на знанията на студентите. За целта при провеждането на изпитите и поставянето на текущи оценки се прилага и тестовата система за оценка на знанията. Стремежът на преподавателите е тестовете да бъдат разработени в съответствие с европейските и световни изисквания в тази област и да оценяват както степента на усвоените знания, така и способността за концентрация, адекватно реагиране и логическо мислене на студентите – качества, които се развиват и по време на обучението. *В МУ-Пловдив е разработен Академичен стандарт за учебна дисциплина (Характеристика на дисциплината), който е утвърден с Решение на АС (Протокол № 9/26.11.2015 г.) и е публикуван на сайта на МУ-Пловдив.*

Във ФФ на МУ – Пловдив се използват следните форми на контрол: предварителен, текущ и краен.

Като методи на текущ контрол се прилагат: семинари, колоквиуми, самостоятелно изпълнение на практически задачи, тестове. Планирана форма на текущ контрол: **колоквиум** – по всички учебни дисциплини, учебни практики и преддипломен стаж. Същите са предвидени в учебната програма. **Тест** – обемът на учебния материал, който е обект на

контрол е по преценка на екипа от преподаватели по всяка дисциплина. **Семинар** – предвидени са в учебната програма за повечето отделни дисциплини. Формата на **краен контрол** – изпит е заложена в учебната програма, след края на всеки семестър, като сесиите са две – януари и юни, държавна изпитна сесия през м. ноември - януари. **Текуща оценка** – предвидена е за избираемите и факултативни дисциплини, като само за две дисциплини от задължителните по ЕДИ – Информационни технологии и Латински език през втори семестър оценяването на студентите е с текуща оценка.

Изпитът е основна форма на заключителен контрол. Той се провежда писмено, като се допуска и устен отговор на задавани допълнителни въпроси. Организацията на изпитните сесии започва с подготовка на конспекти за студентите по съответните изпитни дисциплини и подготовка на график за изпитната сесия, един месец преди началото на редовната изпитна сесия. Изпитните дати са обект на съгласуване между представители на студентите от съответния курс и всеки преподавател и катедра, като след уточняването им, Декана на факултета издава заповед за провеждане на съответната сесия. Изпитът се провежда от комисия от най-малко трима преподаватели назначена със Заповед на Декана на ФФ на МУ–Пловдив. Всички изпити се провеждат само по време на изпитни сесии – *редовни, поправителни и ликвидационни*.

Държавните изпити за ОКС „магистър“ по специалност „Фармация“ се провеждат от държавна изпитна комисия от трима членове – хабилитирани лица в съответната област, плюс резервни членове, назначени със заповед на Ректора на МУ–Пловдив. Председателят е хабилитирано лице, на основен трудов договор в МУ – Пловдив, в съответствие със ЗВО, чл. 45, ал.1 и 2. Студентите по специалност „Фармация“ полагат ЧЕТИРИ държавни изпита по **„Технология на лекарствените форми и биофармация“, „Фармакогнозия, фармакология и токсикология“, „Фармацевтична химия и фармацевтичен анализ“ и „Социална фармация и фармацевтично законодателство“**. В състава на държавните изпитни комисии се включват хабилитирани преподаватели от фармацевтичните факултети на МУ-София и МУ-Варна.

Факултетния съвет и Общото събрание приемат годишен отчет за резултатите от учебната дейност на факултета. Катедрените, Деканският и Факултетен съвети обсъждат и приемат годишен отчет за резултатите от учебната дейност и анализират успеваемостта на студентите. Освен периодични се провеждат и текущи анализи по катедри и от ръководството на факултета.

2.1.4. Сравнителната оценка на хорариума по задължителните учебни дисциплини включени в учебните планове на фармацевтичните факултети на МУ–Пловдив, МУ–София и МУ–Варна, показват висока степен на сходство, последователност и съпоставимост по отделните дисциплини. Основната разлика се наблюдава с учебния план на Факултета по химия и фармация на СУ „Св. Климент Охридски“, където има превес на химическите дисциплини и увеличен брой часове по някои от тях. Така разработеният учебен план на ФФ на МУ–Пловдив удовлетворява напълно и покрива изискванията на ЕДИ и Европейските директиви за регулираните професии.

2.1.5. Учебните програми за обучението по задължителните, избираемите и факултативните учебни дисциплини са разработени в съответствие с учебния план и изискванията на ЗВО и Правилника на МУ–Пловдив. Всички учебни програми са разработени и приети на заседания на катедрените съвети и утвърдени от Факултетен съвет. Разработените и внедрени в обучението учебни програми са с актуално съдържание, съобразено със специфичната подготовка на студентите по специалността и отразяват съвременното развитие на специалността. При успешното им изпълнение, програмите гарантират на завързващите професионална компетентност и конкурентноспособност на пазара на труда.

За хармонизацията на учебните планове и програми особено допринася членството на ФФ–Пловдив в Европейската асоциация на факултетите по фармация и редовното участие на представител на ФФ на МУ–Пловдив в работните срещи, които асоциацията организира ежегодно в различни европейски страни. На провежданите срещи с участието на деканите/представители на фармацевтични факултети от различни Европейски страни се разглеждат най-важните въпроси, свързани с бъдещото развитие на фармацевтичното образование. Хабилизирани преподаватели от ФФ участват в комисии и работни групи към МЗ, в т.ч. за лекарствена политика и обсъждане на проблемите и развитието на фармацевтичното образование в България.

През учебната 2016/2017 година са влязли в сила обновени учебни програми по всички дисциплини. Учебният план е приет на Академичен съвет през месец февруари 2016 г.

2.1.6. Като част от мерките за осигуряване и поддържане на качеството на образованието Фармацевтичният факултет на МУ– Пловдив провежда системен анализ и периодично обновяване на учебната документация за специалността „Фармация”. Това е продиктувано от непрекъснатото нарастване на потребностите на обществото от все по-добри фармацевтични услуги; бързото развитие на медицинската и фармацевтична наука и практика; мнението на студентите, преподавателите и работодателите. Ръководството и преподавателския състав на ФФ на МУ–Пловдив полага усилия са своевременно и непрекъснато информирани на студентите за новоприетите промени, влизането им в сила и очакваното въздействие.

2.1.7. Учебният план по специалността „Фармация” е съобразен с всички законови изисквания: формата на обучение е само редовна, продължителността на обучението е 9 семестъра по 15 седмици и 6 месеца преддипломен стаж, с образователен минимум за теоретична и практическа подготовка надвишаващ ЕДИ.

В Наредбата за ЕДИ за придобиване на висше образование по специалността „Фармация“ броят на задължителните учебни дисциплини е не по-малко от 26, а хорариумът им – не по-малко от 3015 учебни часа. В учебния план по специалността „Фармация“ във Фармацевтичен факултет на МУ – Пловдив са включени общо 27 задължителни учебни дисциплини, с общ хорариум 3331 учебни часа.

Учебните практики по ботаника и фармакогнозия се провеждат на терен, в собствена планинска база на МУ–Пловдив в местността Цигов чарк. Преддипломният стаж се провежда в аптеки и болнични аптеки, акредитирани за бази за провеждане на преддипломен стаж от Българския фармацевтичен съюз, въз основа на двустранен договор между МУ–Пловдив и Управителния съвет на БФС.

Методичното ръководство и провеждането на учебните практики се възлага на преподавателите по съответната дисциплина, а организацията, ръководството и контрола на преддипломния стаж на преподавателите от секция „Социална фармация“ на катедра „Фармацевтични науки“. Методичното ръководство на стажант-фармацевтите е поверено на ръководителя на съответната аптека – база за провеждането му или определен от него магистър-фармацевт, в съответствие с Наредба №28/2009 г. на Министъра на здравеопазването и чл. 8 ал. 2 от Наредбата за ЕДИ. Според изискванията на Правилника на МУ–Пловдив за преддипломния стаж, студентите получават личен дневник отразяващ провеждане му.

За всяка дисциплина (*включително и от преддипломния стаж*) са присъдени съответен брой кредити, съгласно Системата за натрупване и трансфер на кредити в МУ – Пловдив. Общият брой на кредитите от задължителни учебни дисциплини за специалност „Фармация” за ОКС „магистър“ е 270. Кредитите от двете учебни практики са общо 30 и от преддипломния стаж също 30. За избираемите дисциплини кредитите са от 2 до 8, а за факултативната са присъдени 2 кредита.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.:

Обучението на студентите по специалността от регулираните професии „Фармация“ в МУ-Пловдив се провежда по учебна документация, съобразена с нормативните документи и изготвена съобразно изискванията на Правилника за дейността на МУ –Пловдив. Представени са квалификационна характеристика, учебни планове и учебни програми, графици за учебната дейност, които се актуализират ежегодно. Учебният план отговаря на Единните държавни изисквания за специалността и удовлетворява изискванията на Европейските директиви–Директива 2005/36 и 2013/55. Разработените и внедрени в обучението учебни програми са с актуално съдържание, съобразено със специфичната подготовка на студентите и отразяват съвременното развитие на специалността.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1. Обучението на студентите по специалността „Фармация” се провежда по изготвена и утвърдена за специалността учебна документация, съобразена е с последните промени в Закона за признаване на професионални квалификации и Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността .

Квалификационна характеристика на специалността „Фармация”, ОКС „магистър” регламентира професионалната компетентност, видовете дейности и сферите на реализация, които трябва да може да извършва получилият университетска диплома с професионална квалификация „магистър-фармацевт”.

Учебният план на специалността „Фармация” е съобразен със законовите изисквания и включва задължителни по ЕДИ, избираеми и факултативни дисциплини. Общият хорариум на задължителните дисциплини е 3331 часа за 27 задължителни дисциплини. Избираемите дисциплини са 4 и само 1 факултативна дисциплина. С него се гарантира усвояването на необходимите знания и умения от студентите. Формата на обучение е редовна, а продължителността на обучението е 9 семестъра по 15 седмици и 6 месеца (720 часа) преддипломен стаж. Част от учебната документация е **График на учебния процес**, изработван по специалности за МУ – Пловдив и **Учебни програми**. Всяка учебна програма се разработва и актуализира в съответната катедра, от която се води, приема се от катедрен съвет и се утвърждава от Факултетен съвет на Фармацевтичен факултет на МУ – Пловдив. Към учебната документация се включват още и **график на учебния процес и седмични програми (разписи)**. Разработването, съгласуването, утвърждаването и съхранението на графиците е регламентирано от Правилника на МУ – Пловдив.

Всяка **учебна програма** се разработва и актуализира в съответната катедра, от преподавателите, от които се води. Приема се от Катедрения съвет на дадената катедра и се предоставя за утвърждаване от Факултетен съвет. Разработването на нови избираеми и факултативни дисциплини става на база на проучвания, свързани с новости в медицинската и фармацевтична наука и практика, изменения на пазара на труда, въвеждане на нови технологии и методи на обучение, инициатива на преподавател или екип от преподаватели. За специалност „Фармация“ за учебната 2016/2017г. са въведени актуализирани и утвърдени от Факултетен съвет промени във всички учебни програми. Към учебната документация са включени **график за учебната година и седмични разписи**.

Цялата информация за учебния процес, учебни практики, изпити, преддипломен стаж е оповестена на катедрите и студентите и налична интернет сайта на МУ–Пловдив.

3.1.2. Лекционното и практическо обучение на студентите – магистър-фармацевти включва 27 задължителни учебни дисциплини, 8 избираеми и 1 факултативна дисциплина, т.е. съотношението между тях е **27:8:1**. Съотношението между **часовете за лекции и часовете за практически упражнения** в хорариума на задължителните учебни дисциплини е **1:1,2**.

Това съотношение осигурява добра подготовка на завършващите магистър-фармацевти. Задължителните дисциплини – общ хорариум от 3331 учебни часа, учебни практики – 96 часа, преддипломен стаж – 720 часа.

Така разработеният учебен план удовлетворява и изискванията на Европейските директиви – Директива 2005/36 и 2013/55.

3.1.3. Специалността „Фармация” във ФФ на МУ-Пловдив е оценена високо от страна на работодатели и обучаващите се студенти. Ежегодно се провеждат анкети сред студенти и потребители. Данните от последната анкета са от 2015 г. относно мнението за подготовката на студентите във ФФ на МУ-Пловдив. Резултатите показват, че 67% от анкетираните потребители оценяват подготовката на студентите като „отлична“ и 33% като „много добра“. Практическата подготовка се оценява от 53% като „отлична“, 41% като „много добра“ и 6% като „добра“. Всички анкетирани ръководители на аптека/представители на бизнеса смятат, че 65% от завършилите магистър-фармацевти са с отлична комуникативност и са готови за качествено и отговорно обслужване на пациентите, 29% „много добра“ и едва 6% „добра“. Желанието за усвояване на нови знания и умения се оценява от 58% като „отлично“, 35% - „много добро“ и 7% като „добро“.

В резултат на добрата теоретична и практическа подготовка на студентите непрекъснато се повишава и авторитетът на фармацевтичната професия в обществото. Новозавършилите фармацевтични кадри са предпочитани за работа не само в аптеки и болнични аптеки, но и като медицински/търговски представители в български и чужди фармацевтични фирми, фармацевтично производство, МЗ, ИАЛ и др.

Относно реализацията в практиката 100% от анкетираните студенти биха започнали веднага работа по специалността – свидетелство за голямата мотивация за избора на специалността, в която се обучават и тяхната практическа реализация.

Обратната връзка, необходима за оценка на качеството на обучението по специалността се осъществява и чрез членовете на Alumni клуб на възпитаниците на МУ-Пловдив.

3.1.4. Обучението на студентите по специалност „Фармация“ за ОКС „магистър“ се реализира чрез прилагане на съвременни методи на преподаване и оценяване на постиженията им. През последният акредитационен период са обнововени учебен план, учебни програми, последователността на дисциплините в учебния план, учебното съдържание и часовете, като се използват съвременни аудио-визуални и технически средства за онагледяване на преподаването.

Студентите още при постъпване в МУ– Пловдив се запознават със системата за оценяване на знанията, с учебния план и учебната програма за целия курс на обучение и необходимите кредитни точки до дипломирането.

3.1.5. По отношение на изпитните процедури съществуват ясно разписани правила. Разработени са правила за провеждане на писмен/устен семестриален изпит. При оценяване на учебните практики и преддипломния стаж се включват преподаватели и практикуващи магистър-фармацевти в звената и базите за практическо обучение.

Във Фармацевтичния факултет на МУ– Пловдив е налице добра връзка и взаимоотношения на сътрудничество с потребителите на кадри и регионалните фармацевтични колегии на БФС в гр. Пловдив и региона.

3.1.6. Организацията за управление на качеството на учебния процес се изгражда на основата на Наръчник по качеството, списъци на актуални документи, формуляри и процедури, анкетни карти и всички други нормативни документи, отнасящи се до действащата система по качество, които са налични на сайта на МУ–Пловдив – *Качество и*

акредитация. Система за наблюдение, оценяване, поддържане и управление на качеството на образованието на три нива: университетско, факултетско и катедрено. Катедреното е свързано с реализиране на текущи проверки от катедрените отговорници по качество, съвместно с ръководителите на катедри. Резултатите се отразяват в документи от съответната катедра, съобразно изискванията на ISO 9001 :2008. На университетско ниво функционира Централна комисия по управление на качеството, в която участват членове от всички основни звена и административни отдели. С цел на по-добро управление на качеството, Комисията по качеството провежда допитване на преподавателите за тяхната оценка на условията на работа, климата в катедрата, както и за компютърното звено на МУ – Пловдив.

В МУ-Пловдив има разработени, приети и огласени правила за управление на качеството на обучението, които служат като вътрешна нормативна база и стоят в основата на дейностите, насочени към усъвършенстване на учебния процес. Организацията за управление на качеството на учебния процес се изгражда на основата на Наръчник по качеството на три нива: университетско, факултетско и катедрено.

Оценяването на качеството на обучението се извършва периодично и включва: ежегоден анализ на резултатите от кандидат-студентската кампания, анализ на проблемите в учебния процес по катедри, дисциплини и специалности. Факултетният и Академичен съвети обсъждат ежегодно резултатите с цел поддържане и оптимизиране на качеството на обучението. Резултатите, свързани с управление на качеството на обучението се обсъждат и чрез срещи на ръководството на ФФ и катедрите със студентите, чрез курсовите ръководители и чрез студентското представителство в органите за управление.

3.1.7. В Правилника на МУ–Пловдив са разписани правилата и процедурите за работа с постъпили жалби на студенти. Студентите имат право да подават индивидуални и колективни жалби до Зам. Ректора по учебната част или Декана на ФФ според спецификата на жалбата. Зам. Ректорът или Деканът определят със заповед комисия за разглеждане на жалбите. Сигнали за нередности, измама и корупция се приемат от зам.декана по качеството и в Ректората на Медицински университет – Пловдив. При срещата на ЕГ със студентите не бяха изразени устно жалби и оплаквания на студенти. Към момента има поставена кутия за сигнали и жалби на студентите, чието съдържание се проверява ежеседмично.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.:

Обучението на студентите по специалността от регулираните професии „Фармация“ се провежда според съвременните изисквания за съвременно фармацевтично обучение. Има публичност на информацията, свързана с изпитването и оценяването, в т.ч. държавните изпити. Ефективността на процесите, свързани с качеството на образователния процес се гарантира чрез текущ мониторинг и периодичен анализ на резултатите от изследване на студентското мнение по отношение на цялостния процес на обучение. Няма констатирани жалби на студенти според действащи правила и процедури, валидни за МУ –Пловдив. За специалността „Фармация“ няма постъпили жалби за периода на акредитация във връзка с учебния процес.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. В МУ–Пловдив са изградени структури и са разработени вътрешно нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функциониране на системата на

обучение – от приема на студентите до тяхната професионална реализация и след това. Във ФФ на МУ–Пловдив има добри условия за информирание и ориентиране на студентите за възможностите, които ВУ предоставя за изграждането им като специалисти, както и за насърчаване на мобилността на студентите.

Ежегодно се публикува Кандидат-студентски справочник, сборници с тестови въпроси и задачи по биология и химия. Актуализира се Правилника за прием на студенти и се публикува на страницата на МУ–Пловдив. Подава се актуална информация за приема на кандидат-студенти, проверка на резултати от изпити и класиране, график за провеждане на предварителни изпити, балообразуване по специалности, такси за кандидатстване и др.

Във ФФ на МУ–Пловдив се реализират целенасочени мерки за повишаване на интереса към обучението. Ежегодно се организират информационни събития и мероприятия с участие на студенти и преподаватели, извършват се демонстрации в специализираните лаборатории и симулационния център. Студентите и преподавателите от ФФ на МУ–Пловдив активно участват в подготовката и провеждането на кандидат-студентската кампания и представят положителните страни на специалността. Анализиранията информация дава възможност за сравняване на собствените постижения с постиженията на другите ВУ в страната и чужбина. Публикувана е информация, свързана с кандидатстване в МУ–Пловдив на чужд език на страницата на университета.

4.1.2. В МУ–Пловдив има правила за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища. Приложена е европейската директива за признаване на професионална квалификация. Създадена е необходимата организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти.

Сходството на учебните планове с другите ВУ, в които се изучава специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ и приложението на кредитната система създава сравнително благоприятна възможност за мобилност на студентите в страната и в чужбина. Кредитната система в МУ – Пловдив е съобразена с: Европейска система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS) и Наредба № 21 от 30.09.2004г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредитите във ВУ.

4.1.3. Изградена е система, която осигурява мобилност на студентите чрез частично обучение в избрано от тях ВУ в страната и чужбина. Утвърдени са правила за признаване на периода на провеждане на обучението. МУ – Пловдив има сключени междуинституционални споразумения по програма „ЕРАЗЪМ+“ с редица европейски и извъневропейски университети (общо 23), което предполага към задълбочено и стабилно сътрудничество за мобилност на студенти в двете посоки. Броят на студентите, провели частично обучение по ОКС в други ВУ в България и чужбина е представен по учебни години (общо 20 студенти в 8 университета). Наблюдава се увеличение на студентите, участващи в европейските програми. МУ–Пловдив има 3 успешно приключили договора по проекти с чуждестранни ВУ за международна мобилност на преподаватели, студенти и докторанти в периода 14.07.2015 – 31.03.2017г. (обща стойност 429 259 €).

4.1.4. Научната дейност на факултета се организира в съответствие с ЗВО, Правилника на МУ – Пловдив и се ръководи от Зам. Декана и отговорниците по НИД от всички катедри. Акредитирани са общо 13 докторски програми в осем катедри, което създава възможност за участие на докторантите в изследователски проекти. Най-активните студенти, проявяващи интерес към този вид дейност биват включени в научноизследователски проекти. Резултатите и творчеството от проекти на МУ – Пловдив, включващи докторанти и студенти са представени на ежегодната научна сесия „Наука и младост“, Юбилейна научна конференция „Наука и здраве“ и други национални и международни конференции. Броят на докторантите и студенти, участници в научноизследователските проекти (разпределени по година на стартиране на проекта) са представени по катедри, като е налице участие от всички катедри на факултета.

4.1.5. Изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от МУ– Пловдив са спазени. Освен държавните изисквания, са създадени и необходимите вътрешни правила и разпоредби.

4.1.6. Има изградена организация за проследяване на реализацията на завършилите обучението. Поддържа се база данни за реализацията на завършилите студенти на ниво Фармацевтичен факултет и МУ–Пловдив. В базата данни са включени броят на успешно завършилите студенти и успешно защитилите научна степен докторанти. Разпределени са студентите според националността им и е посочен броят на завършилите за всяка година. Общо са дипломирани 658 български и 315 чуждестранни студенти. С отличен успех 82 (8,2%). Обучавани са чуждестранни студенти от общо 20 държави (8 държави членки на ЕС). Два са основните източници на информация. Първият е Националният регистър на магистър-фармацевтите на Български фармацевтичен съюз, респ. и регистрите на регионалните фармацевтични колегии, които са оповестени публично. В него се съдържат данни за номер на дипломата за придобито висше образование по фармация, УИН, трудов стаж, последна месторабота, кредити от продължаващо обучение и др. Вторият е изградения Кариерен център при МУ – Пловдив. По данните, които са получени е налице почти 100% реализация на завършилите студенти и докторанти по специалността. След завършване на образованието, получената диплома дава право да се упражнява регулираната професия „магистър-фармацевт“, като притежателите ѝ могат да работят самостоятелно в различни области на фармацевтичното производство и лекарствоснабдяването, в аптеки и болнични аптеки, дистрибуторски складове, контролно-аналитични лаборатории, търговски представителства на фармацевтични фирми, лекарствената регулация, държавната администрация и др.

Създаденият Alumni клуб на Медицински университет – Пловдив има за цел:

- Изграждане на трайна връзка между възпитаниците и университета;
- Отстояване на интересите на университета от бившите възпитаници и съдействие за изграждане на неговия публичен образ с цел повишаване на неговия авторитет и конкурентноспособност;
- Поддържане на професионална и социална мрежа между бивши и настоящи възпитаници на университета;
- Подкрепа на развитие на университета чрез споделяне на опит, успешни практики и устойчивост на постигнатите резултати;
- Осигуряване на достъп и обмен на информация и насърчаване на съвместни прояви между университета и неговите възпитаници.

Във връзка с това е създаден клубен съвет и регистър на възпитаниците на Университета.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1.:

В МУ-Пловдив са публично оповестени документи, компоненти на т.нар. „жизнения цикъл“ на студентите: прием, обучение, завършване на обучението, дипломиране, признаване на професионална квалификация и сертифициране. Налице е система за организиране на кандидат-студентската кампания, по време на която се осигурява необходимата информираност за кандидат-студентите. В процеса на адаптиране на новоприетите студенти и тяхното активно включване в дейностите важна роля имат ръководството на ФФ и инспекторите в Учебен отдел, курсовите ръководители и всички преподаватели. Има процедури за признаване на периоди на обучение и практика в чужбина в резултат от студентска мобилност. Въпреки полаганите усилия за нейното стимулиране, налице са затруднения и нисък брой на чуждестранни студенти, които са приети да се обучават за определен период по Програма „Еразъм+“ за реалното ѝ осъществяване. Студентите проявяват активност при публикуване на резултати от

научноизследователска дейност съвместно с преподавателите си. Има създадена система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността

5.1.1. Преподавателите в МУ-Пловдив, вкл. тези от специалността от регулираните професии „Фармация” се приемат в съответствие с Правилник за развитието на академичния състав в Медицинския университет– Пловдив. Преподавателският състав на специалността „Фармация е в съответствие с изискванията на ЕДИ и ЗВО. Осигуреният към настоящия момент преподавателски състав на ОТД във ФФ на МУ-Пловдив и другите основни звена на университета, заедно с преподавателите на втори трудов договор е в състояние да покрие напълно потребностите на обучението по специалността „Фармация“.

Всички преподаватели, които преподават задължителните учебни дисциплини имат необходимата компетентност за преподаването им. Тя се базира на съответствието на съдържанието на учебните дисциплини с научните им специалности, придобита образователна и научна степен „доктор“, следдипломни специализации и с научното им творчество.

Осигурени са необходимите условия за академичното развитие и израстване на преподавателите по специалността „Фармация”.

5.1.2. Обучението на студентите по специалността от регулираните професии „Фармация” за ОКС „магистър“ в катедрите на ФФ на МУ-Пловдив се осъществява общо от **85 души**, от които **26** хабилитирани (22 на ОТД и 4 на втори трудов договор). Обучението на специалността се осигурява от общо **59** нехабилитирани преподаватели, всички на ОТД.

Съгласно Наредбата за ЕДИ за придобиване на висше образование по специалност „Фармация“ лекционните курсове по задължителните и избираеми дисциплини, както и семестриалните изпити по тях се **провеждат от хабилитирани в съответната научна област преподаватели**, като не по-малко от **70 на сто** от лекционните курсове по задължителните учебни дисциплини се четат от хабилитирани лица на основен трудов договор със съответното висше училище.

Хабилитираните преподаватели на ОТД са **22**, съответно **7** професори и **15** доценти, което представлява **84,6%**. В преподаването на студентите от специалността „Фармация“ **2** професори и **2** доценти са хабилитирани преподаватели на втори ТД.

На базата на вътрешно-университетска мобилност за нуждите на обучението във ФФ на МУ-Пловдив се включват преподаватели от всички основни звена на МУ-Пловдив с изключение на Факултета по дентална медицина. По всички задължителни дисциплини лекционните курсове се водят от хабилитирани преподаватели, които са на основен трудов договор в МУ-Пловдив, с което е *изпълнено и надвишено изискването на ЕДИ* – най-малко **70%** от хабилитираните преподаватели да са на ОТД към учебното заведение. Само по една дисциплина от ЕДИ водещ лектор е на втори трудов договор.

Учебните дисциплини – латински език, спорт, информационни технологии се преподават от нехабилитирани преподаватели на ОТД към Департамента по чуждо езиково обучение и Факултета по обществено здраве на МУ-Пловдив.

През отчетния период във ФФ на МУ-Пловдив са назначени **5** професори, **4** доценти, асистенти по базовите и специални дисциплини.

Трябва да се отбележи сериозният ангажимент и политика на ръководството на МУ-Пловдив и на ФФ за осигуряването на качествен преподавателски състав по специалните дисциплини и достатъчен брой хабилитирани и нехабилитирани преподаватели на ОТД. Новоназначените асистенти са предимно магистър-фармацевти, възпитаници на ФФ, които

са зачислени като специализанти по съответните специалности по СДО в системата на здравеопазването, съответстващи на профила на практическите упражнения, които водят. Осигурени са всички възможности за тяхното кариерно развитие и израстване. Двама от хабилираните преподаватели са защитили научната степен „доктор на науките“, 12 от нехабилираните ОНС „доктор“.

5.1.3. В МУ-Пловдив има действаща система за атестиране на преподавателите, отразена в Правилник за развитие на академичния състав (ПРАС), където подробно са описани критериите, формирането на оценките, процедурата на атестиране, представена е атестационната карта. Периодично се провежда атестиране на преподавателите, съобразно Правилника на МУ-Пловдив, съгласно ЗРАС.

За целите на атестирането се провежда и анкетиране на студентите за тяхната оценка за преподаването на дадена дисциплина. Анкетирането се извършва от отговорника по качеството на съответната катедра във ФФ. Резултатите се докладват на Факултетската комисия по качеството и се вземат предвид при определяне на оценката от атестацията на преподавателя. Системата за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите е от част от процедурите по Управление на качеството в МУ-Пловдив.

Създадени са условия за усъвършенстване на квалификацията на младите преподаватели от специалността, чрез включването им в различни обучителни курсове, проекти и мобилност. През последните 5 години от преподавателите на ОТД към ФФ на МУ-Пловдив има защитени дисертации за научната степен „доктор на науките“, ОНС „доктор“, хабилитации за заемане на академичната длъжност „доцент“ и „професор“. Към момента 11 нехабилирани преподаватели са зачислени за обучение за придобиване на ОНС „доктор“.

5.1.4. Утвърдена практика на преподаването във ФФ на МУ-Пловдив е покана за гост-лектори, консултанти и експерти от чуждестранни и български висши училища и научноизследователски центрове, както и краткосрочни и дългосрочни специализации.

Много от преподавателите от МУ-Пловдив са канени за изнасяне на лекции в чужбина. Над 50% от преподавателите участват в ръководствата на научни дружества у нас и в чужбина, членове са на редколегии на български и чуждестранни научни списания. Традиция е МУ-Пловдив да участва в международни проекти, за съвместни образователни програми, касаещи усъвършенстването на организацията на учебния процес и студентската мобилност.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.:

Във ФФ на МУ-Пловдив се полагат специални и целенасочени усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав, който участва в обучението на студенти по специалността „Фармация“. Преобладаващата част от преподавателите във ФФ са на ОТД към МУ-Пловдив. Лекциите на всички задължителни дисциплини се водят от хабилирани преподаватели, които са на ОТД, с изключение на 2 професори. Обезпечени са с преподавателски състав и преподаванията по специалните дисциплини. Осигурени са условия за преподавателска мобилност в чуждестранни университети.

Критерий 5.2. Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея.

5.2.1. Съгласно Правилника на МУ-Пловдив научноизследователската дейност е неотменна част от дейността на академичната общност на МУ-Пловдив, респ. Фармацевтичен факултет. Тази дейност се организира на ниво катедри и е съобразена с потребностите на Университета и Факултета. Научноизследователската дейност се ръководи от Главен секретар. Заместник-декана по качество и акредитация ръководи и Комисията по атестация. Разработени и приети са Стратегия за развитие на НИД, Регламент за

финансиране на участието в международни научни форуми, редовно се обсъждат и приемат отчети за НИД на ниво ФФ и МУ-Пловдив.

За периода на акредитация в зависимост от целите, характера и начина на финансиране на научноизследователската дейност, преподавателите на ОТД във ФФ на МУ-Пловдив, са участвали в общо 30 научноизследователски проекти на обща стойност 276 259,85 € и 5 502 495 лв. От тях – три са международни проекти, има един проект по Оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика“ за 4 263 513 лв., четири проекти са финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на МОН за 522 350 лв., осем са научноизследователски проекти на МУ-Пловдив за 80 468 лв., 11 са научноизследователски проекти за старт на докторски програми на МУ-Пловдив за 83 793,75 лв., има и три проекти с международни източници – Програма „Хоризонт 2020“ за 552 371 лв.

Преподавателите от МУ-Пловдив, ангажирани с преподаването по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ само през 2016 г. са участвали в 98 национални научни форуми и 23 международни. Средно 1 преподавател е участвал в 1,4 научни форуми само в рамките на една календарна година.

5.2.2. В МУ-Пловдив са осигурени условия за провеждане на научни изследвания от преподавателския състав по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“. Ежегодно се прави анализ на резултатите от научно-изследователската дейност. Научната активност на преподавателите от ФФ през последните години е много интензивна, с тенденция за разширяване и развитие, което е предпоставка за задълбочаване на квалификацията и кариерното развитие на преподавателския състав.

Общият брой на публикациите през периода е 619, от които 138 в списания с импакт фактор, 19 са публикуваните монографии, общия импакт фактор на ФФ е 59,615 за 2016 г. Цитиранията в реферирани научни списания са общо 417. Усредненият h-индекс на ФФ на МУ-Пловдив е 1,89 при средна стойност спрямо щатния персонал на университета 1,22.

МУ-Пловдив осигурява широки възможности за публикационна активност и огласяване на резултатите от научно-изследователската дейност на преподавателите чрез издателската дейност на Библиотечно-информационния център.

Друг начин за представяне и популяризиране на резултатите от научно-изследователската дейност на преподавателите по специалността „Фармация“ за ОКС „Магистър“ е участието им в научни форуми. В това отношение през акредитирания период, МУ-Пловдив е бил организатор и съорганизатор на редица **национални и международни научни прояви**. Ежегодно, средно се провеждат по четири научни форуми, на които вземат участие студенти, докторанти, специализанти и преподаватели.

За международното представяне и популяризиране на резултатите от научноизследователската дейност на преподавателите от МУ-Пловдив и в частност Фармацевтичен факултет важна роля играе и регистрирането им чрез БИЦ на университета в **международни бази данни, достъпа до публикациите им в международни периодични реферирани научни списания.**

Констатации за изпълнение на критерий 5.2.:

Научноизследователската дейност във ФФ на МУ-Пловдив и на преподавателите по специалността от регулираните професии „Фармация“ е добре организирана и правилно структурирана. Публикационната активност е много добра. Резултатите от политиката на ръководството на университета и факултета да се назначат млади асистенти от завършилите студенти са видими. Те са реализирали за кратко време много висока научноизследователска активност. Стимулира се публикационната активност чрез собствените издания на МУ-Пловдив и се финансира участието на преподавателите и

докторантите в международни и национални научни форуми. Има осигурена добра информационна система и възможности за ползване на международни база-данни, библиотечен фонд и абонамент за научни сайтове, ежегодно се организират редица научни форуми, което осигурява възможност на преподаватели, докторанти и студенти да представят свои разработки и научни резултати.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава

6.1.1. Обучението по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ във ФФ на МУ-Пловдив е осигурено с адекватна материално-техническа база, включваща сграден фонд, инструментално и лабораторно обзавеждане, компютри и офис-техника, осигурени финансови средства за провеждане на учебните занятия и научноизследователската дейност, съобразно специфичните изисквания на учебния план и програми за всяка дисциплина и индивидуалните планове на докторантите.

Студентите от специалността ползват възможностите на цялата учебна и друга материално-техническа база на МУ-Пловдив.

Сградният фонд на ФФ се състои от три учебни корпуса, разположени в базите на университета на бул. ”В. Априлов” №15А, бул. ”Братя Бъкстон” №120 и ул. „Перушица” №1.

Фармацевтичния факултет разполага с **8** аудитории с обща площ 2362 кв.м, и 1635 места, **42** лаборатории и **13** семинарни зали с обща площ **2341 кв.м** и **926** работни места.

- ✓ *Аудиторната площ за учебна заетост в кв. м. на 1 студент е 3,03 кв.м.*
- ✓ *Аудиторна и семинарна площ за учебна заетост в кв.м. на 1 студент по фармация е 3,7 кв. м.*
- ✓ *Аудиторна, семинарна и лабораторна площ за учебна заетост в кв. м. на 1 студент по фармация е 6,5 кв. м.*
- ✓ *Броят на работните места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти е 313.*

Аудиториите са климатизирани и оборудвани с модерна аудиовизуална техника.

Учебните и научни лаборатории, използвани от студентите по фармация са оборудвани със съвременна лабораторна техника, отговаряща на Европейските изисквания и гарантираща много високо ниво на практическото обучение на студентите. В част от лекционните и семинарни зали са монтирани плазмени екрани, съобразени с изискванията и за дистанционно обучение. В лекционните курсове 100% се използва мултимедийното преподаване, на базата на информацията, съдържаща се в съвременните литературни източници - учебници и резултати от научноизследователската дейност.

Студентските лаборатории разполагат със специфична за всяка дисциплина апаратура, необходима за провеждане на ефективен учебен процес: камини, сушилни, плотове, везни, механични бъркалки, електромагнитни бъркалки, стъклария, химикали и реактиви, съвременни апарати за анализ – микроскопи, рН-метри, UV-Vis-спектрофотометри, ИЧ-спектрофотометри, HPLC-хроматографи, рефрактометри, галваностати, осцилоскопи, поляриметри, кондуктометри, газов хроматограф, биохимически анализатор Конелаб, апарат за тънкослойно-хроматографски анализ с компютърно управление и отчитане на резултатите, таблетна машина, таблетна преса, апарат за ситов анализ, апарат за влагосъдържание и разпадаемост, апарати за разтваряне, зета-сайзер, стерилен бокс с UV лампа, апарат за определяне на твърдост на таблетки, разпрашителна сушилна, имунологичен анализатор, флуоцитометър, автоматизирана система за отчитане и интерпретация на микробиологични тестове, анализатор на концентрация и плътност на течности, апарат за електрофореза,

апарат за определяне точка на топене, потенциостат-гальваностат, апарат за изследване на поведенчески реакции при животни и др.

Факултетът разполага с **58** компютърни конфигурации, **8** преносими компютъра, **7** проектори и мултимедии, **5** мултифункционални устройства, принтери и друга офис-техника.

През акредитационния период за нуждите на Фармацевтичен факултет при МУ-Пловдив е закупена апаратура за учебна и научна дейност, на обща стойност **1 700 362,13 лв.**

За научноизследователската дейност на ФФ са създадени и функционират **13** специализирани научни лаборатории с обща площ **381,68 кв.м.** с осигурена *лабораторна площ за изследователска дейност на 1 преподавател на ОТД - 4,71 кв.м.*

За периода 2011-2017 г. са извършени ремонтно-строителни дейности на стойност 219 900 лв. във всички сгради, ползвани от Фармацевтичен факултет при МУ-Пловдив. Изградени са **13 нови** учебни лаборатории, с което общата им площ се е увеличила с **822** кв.м. Увеличението на общата аудиторна и лабораторна площ за акредитационния период е **1297** кв. м., т.е. с **43%**. В секция «Социална фармация и фармацевтично законодателство» за нуждите на студентите е обособена нова компютърна зала с обща площ около **37** кв. м., оборудвана с **15** бр. компютри. Приоритет на ректорското и факултетното ръководство е изграждането и развитието на материалната база по профилиращите дисциплини - технология на лекарствените форми и биофармация, фармакогнозия, фармацевтична химия, фармакология, социална фармация и фармацевтично законодателство.

Студентите по специалността „Фармация” за ОКС „магистър“ използват за своята практическа подготовка и функциониращите учебни лаборатории на Медицински факултет при МУ-Пловдив, където се преподава 11% от общия хорариум на лекции и упражнения. За езиковата подготовка на студентите е изградена съвременната учебна база на Департамента по езиково и специализирано обучение, разполагаща с **15** учебни зали и **2** фонетични кабинета, оборудвани със съвременна аудио-визуална техника, фонетични програми, мултимедия.

В МУ-Пловдив на студентите са осигурени отлични битови условия. На разположение са **3** студентски общежития с общо **1500** места и **4** студентски стола. Студентските общежития са изцяло реновирани, предлагат много добри битови условия, осигурен е безжичен интернет. При проверка от МОН общежитията са получили много висока оценка.

В МУ-Пловдив са създадени и отлични условия за спорт на студентите. Налице е изцяло обновена спортна зала с фитнес център и игрище за волейбол, баскетбол и тенис на корт, модерни съблекални, санитарни възли и кабинети за преподавателите. Изградени са две нови спортни площадки разполагащи с игрища за футбол, баскетбол, волейбол и два корта за тенис. Студентите ползват, съгласно сключен договор и закрит отопляем плувен басейн в близост до университета.

МУ-Пловдив участва редовно в национални и градски спортни прояви и състезания и има спечелени много отличия и награди.

Студентите от ФФ имат възможност да ползват и модерни бази за практика, почивка, спорт и рехабилитация на МУ-Пловдив – морска край с. Лозенец и планинска в местността „Цигов чарк”.

Почивната база на ”Цигов чарк” се използва като учебна база за провеждане на лятната учебна практика на студентите по фармацевтична ботаника, по фармакогнозия, както и за провеждането на научни форуми – конференции, семинари и презентации.

6.1.2. В МУ-Пловдив е изградена съвременна информационна база за информационното и ресурсно осигуряване на учебната и научна дейност, развивана и поддържана от Център за компютърни системи и комуникации при МУ-Пловдив. МУ-Пловдив притежава интернет домейн. Осигурен е пълен достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет в почти всички бази. За нуждите на Учебен отдел е

създаден пакет (собствена разработка „Система за автоматизация на учебната дейност” - САУД) за електронно обслужване на студентите от записването до издаването на дипломите.

МУ разполага с над **791** бр. компютри, **105** преносими компютри, част от които се използват от ФФ. За нуждите на студентите по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ са предоставени **145** компютъра, разположени в учебните зали и лаборатории. Наличната база гарантира добра информационна осведоменост на студентите.

- *Площ в кв. м. на компютърни зали на 100 студенти е 69,53 кв. м.*
- *Броят компютри на 100 студенти е 21.*

6.1.3. Библиотечно-информационният център (БИЦ) на МУ-Пловдив е с извоювано международно признание. Разположен на площ от 1860 кв.м., включва в структурата си централна и **4** филиални библиотеки, които функционират в обща мрежа и изграждат единна база данни. Осигурен е безплатен достъп до Интернет, вкл. безжичен и възможност за отдалечено ползване на абонираните електронни ресурси. Създадена е пълна автоматизация на библиотечните процеси чрез ежегоден абонамент на 11 модула от библиотечния софтуер „Автоматизирана библиотека“.

Библиотечно-информационният център разполага с **270** места за потребители, от които **75** са оборудвани с компютри. Компютърните зали и зони заемат обща площ от 185,45 кв.м.

В резултат на успешно реализиран инфраструктурен проект през 2012/2013 г. от МУ-Пловдив е извършена съществена модернизация на БИЦ на стойност **1,5 млн. лв.** Създадени са много добри условия за четене, екипна работа, групово учене и мултимедийни презентации. Осигурен е равен достъп до образование, ресурси и услуги на лица с двигателни увреждания.

В библиотечното обслужване е внедрена перспективната RFID технология, базирана на безконтактна радио-честотна идентификация на обекти, позволяваща ускоряване на заемането и връщането на документи, инвентаризациите и подобрява опазването на книжния фонд. На разположение на потребителите е предоставен букскенер за цифровизация на съдържание от книжните колекции за образователни и научни цели.

Към 31.12.2015 г. библиотечният фонд включва 171 220 регистрационни единици. В библиотечните колекции са инвентирани 11 135 регистрационни единици (включително и периодичните издания на хартиен носител), от които 1689 тома са свързани с професионално направление „Фармация“. През същия период общият брой на пълнотекстово достъпните електронни списания и книги от абонирани бази данни е 14 422 заглавия. От тях 2155 заглавия са свързани с професионалното направление.

Относителният дял на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител през последните 5 г, свързани с професионално направление „Фармация“ е **15,06%**.

Постъпленията за фонда се набавят чрез покупка, абонамент, дарения и с участие в националния и международен обмен.

Системно се комплектува специализирана литература на традиционни и електронни носители – учебници и учебни помагала, монографии и периодични издания. Текущо се получават над 130 български и чуждестранни списания на хартиен носител.

БИЦ участва в националния и международен обмен на публикации и разпространява издаването от МУ-Пловдив списание Folia Medica до 93 институции от 31 държави.

През 2013 г. в изпълнение на проект „Докторантско Обучение в МУ-Пловдив за Компетентност, Творчество, Оригиналност, Реализация и Академизъм в Науката и Технологиите (ДОКТОРАНТ)“ са **инвестирани 61 124,39** лв. за закупуване на информационни източници за обучението и научната дейност на докторантите.

Наред с традиционните книги и периодични издания, МУ-Пловдив ежегодно осъществява абонаменти за образователни и научни бази данни. Богатият и текущо актуализиран библиотечен фонд и модернизиранията информационно-технологична инфраструктура създават широки възможности за обучение, преподаване и научно развитие.

През 5-годишния период са абонирани електронни ресурси, **финансирани от МУ-Пловдив**, както следва (Access Medicine, Access Pediatrics, A.D.A.M. Interactive Anatomy, Education Anatomy Practice, MEDLINE Complete, Dentistry & Oral Sciences Source, Springer Link MEDLINE with Full Text, Informa Healthcare) и **финансирани от МОН** в рамките на националния абонамент: SCOPUS, ScienceDirect, Web of Science, In Cites, ProQuest Central, Embase.com, осигуряващи актуална информация и широки възможности за учене и научно развитие.

Абонираните образователни ресурси: A.D.A.M., Interactive Anatomy Online и A.D.A.M. Anatomy Practice Online се използват за интерактивното обучение на студентите по анатомия и включват дисектори на мъжко и женско тяло, идентификация на анатомични структури, 3D анимирани модели, анатомичен атлас, справочна, терминологична и медицинска информация. Предоставена е възможност за създаване и организиране на пакети с учебни материали, както и провеждане на персонализирани и рандомизирани тестове за оценка на знанията.

Предназначената за студенти, докторанти и преподаватели интерактивна образователна платформа Access Medicine на издателство *McGraw-Hil*, осигурява онлайн достъп до колекции от електронни учебници, мултимедия (видеа, изображения, диаграми), описания на клинични случаи, лекарствена информация и възможности за интерактивна самооценка на знанията.

Абонираните през 2015 г. колекции Access Medicine и Access Pediatrics съдържат над 130 електронни учебника от пакетите *Basic&Clinical Science* и *Clinical Library*.

Във връзка с използваемостта на БИЦ целенасочено се провежда активна политика за повишаване на информационната компетентност на студентите, докторантите, младите учени и преподавателите от университета. Организиран се групови и индивидуални обучения за усвояване на техники и стратегии за търсене в библиотечни, пълнотекстови, библиографски и библиометрични електронни ресурси. Потребителите се информират за новостите чрез редица информационни канали - уебсайт (www.medlib-plovdiv.org), месечни е-бюлетени за новите постъпления, организират се изложби, представяне на новостите на страниците на университетския вестник „Аудитория медика” и чрез социалната мрежа Facebook. БИЦ предоставя и множество библиотечно-информационни услуги на потребителите.

През 2014 г. БИЦ е обявен от *Европейската бизнес асамблея* за Университетска структура на седмицата. Същата година е номиниран за “Най-добра университетска библиотека“ в международния конкурс „Наука и образование” в Оксфорд.

6.1.4. В МУ-Пловдив е създадена среда за дистанционно обучение осигурена от изградената и отлично работещата информационно-технологична инфраструктура на БИЦ предоставяща програми с онлайн достъп до колекции от електронни учебници, мултимедия, описания на клинични случаи, лекарствена информация и възможности за интерактивна самооценка на знанията.

6.1.5. Центърът за компютърни системи и комуникации, предлага технически средства и съвременни информационни и мрежови технологии, свързани с подготовката, представянето и онагледяването на лекции, упражнения и семинари, подготвя и отпечатва учебници, тестове, и други учебни медицински пособия и подпомага научната дейност в МУ-Пловдив. Действащата интернет система се използва както за целите на обучението, така и в административното обслужване на студентите. Осигурена е възможност за използване на

всички университетски информационни услуги, Интранет, Интернет, Апис и др., от студенти и преподаватели, независимо към коя структура на университета принадлежат.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1.:

Наличната материална база на ФФ обезпечава обучението на студентите по специалност „Фармация“ и удовлетворява изискванията за съвременно обучение по регулирана специалност. МУ-Пловдив е изградил модерна и развиваща се информационна база за обучение и са създадени оптимални условия за достъп до информационни ресурси и технологии.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността и последващата реализация на завършилите

7.1.1. В МУ–Пловдив е въведена информационна система за *документооборот*, която е вътрешна информационна система за приемане на документи, за разпределението им и за подпомагане контрола на работата по тези документи от момента на приемането им до момента на приключването на работата по тях.

В МУ-Пловдив действа много добре изградена система за периодично обсъждане и публично огласяване ефективността на резултатите, свързани с управлението на качеството на образованието и потребностите от промяна. Ежегодно Комисията по качеството провежда анонимни анкети за проучване мнението на студентите по въпроси свързани с нивото на получените знания, съдържанието на учебния план, методите на преподаване, перспективите за работа по специалността и съответните препоръки. Анализът на резултатите в края на всеки семестър и в началото на учебната година се обсъждат на катедрено и факултетно ниво. Въз основа на отчета от обобщените резултати, от Зам. Декана по УД пред ФС се предприемат необходимите мерки за преодоляване на допуснатите слабости. Един път годишно Ръководството на ФФ прави отчет за дейността за резултатите от Учебната и Научна дейност пред Общото събрание. Във ФФ на МУ-Пловдив е осигурена възможност за обсъждане на проблеми свързани с управлението на учебния процес и на качеството на образованието и чрез провеждане на периодични срещи на студентите с ръководството на ФФ. За постигане на обективност, срещите се провеждат във вид на анонимно допитване като се насърчава активността на студентите към обратна връзка при възникване на затруднения или при предложения за подобрения. **Правилото**, което се спазва е допитването да бъде по дисциплина, по която студентите **вече** са положили изпита си. В резултат на това изказаните мнения, предложения, коментари съдържат градивни елементи в посока подобрение на учебния процес, относно целите и съдържанието на преподаваните дисциплини, методологията на преподаване, начините на оценяване, полезност на дисциплината в контекста на професията, материално-техническата база МУ-Пловдив. Ръководството на университета и академичната общност цени високо мненията на студентите, докторантите и специализантите, тъй като те водят до подобряване на качеството на административно- организационната и учебна дейност и до повишаване качеството на обучение. Във връзка с това е въведената „Процедура за подаване и разглеждане на оплаквания от студенти/докторанти и специализанти в МУ-Пловдив.”

Фармацевтичен факултет на МУ-Пловдив има изградени добри връзки и контакти с фармацевтичните фирми, основни потребители на кадри. Ежегодно се провеждат срещи на факултетското ръководство и студентите с представителите на фармацевтични фирми и държавните институции за запознаване с учебните планове, основните методи на преподаване и контрол на знанията на студентите и с основните насоки за продължаваща специализираща подготовка, с цел доближаване на обучението до реалните потребности на практиката.

Ежегодно се провежда анкета сред потребителите (управители на аптеки, представителства, дистрибутори) за проучване мнението им за подготовката на възпитаниците на Фармацевтичен факултет при МУ-Пловдив. Оценката на потребителите за *теоретичната подготовка* на завършилите магистър-фармацевти преобладава „отлична” и „много добра; за *практическата подготовка* - 53% „отлична”, 41% „много добра”, 6% „добра”; за *комуникативност при обслужване на пациентите* - 65% „отлична“, 29% „много добра”, 6% „добра”; за *комуникативност и работата в екип* - 58% „отлична”, 38% - „много добра”, 4% „добра”; *желанието за усвояване на нови знания и умения* - 58% „отлична”, 35% - „много добра”, 7% „добра”; *трудова дисциплина* - 44% „отлична”, 50% - „много добра”, 6% като „добра”. Тази оценка е категорично потвърдена и пред ЕГ по време на среща с потребителите.

Добрата подготовка, която получават възпитаниците на Фармацевтичен факултет – Пловдив ги прави едни от най-предпочитаните фармацевтични кадри за работа в аптеки, дистрибуторски компании, търговски представителства на водещи фармацевтични фирми, Изпълнителната агенция по лекарствата и Българския фармацевтичен съюз. Все по-голям става и броят на завършилите магистър-фармацевти, които стават част от академичния състав на Фармацевтичния факултет.

7.1.2. В МУ–Пловдив, към отдела Учебни дейности функционира **Център за кариерно развитие (Alumni club)**, като звено за осъществяване на динамична връзка между студентите и работодателите. Центърът за кариерно развитие извършва проучвания и анализи на нагласите за реализация сред дипломантите и на мнението на работодателите – потребители на кадри за подготовката и професионалните качества на бившите възпитаници, поддържат се регистри за реализацията на завършилите възпитаници и данни за потенциални работодатели. Проведените проучвания за реализацията на завършилите специалността „Фармация“ с ОКС „магистър“ показват отлична реализация на трудовия пазар след дипломирането си. Потвърждава се тенденцията за повишено търсене на кадри в сектор Здравеопазване на пазара на труда. Дипломантите магистър-фармацевти предпочитат да се реализират в родните си места.

През акредитационния период във Фармацевтичен факултет, МУ-Пловдив са завършили **574** български студенти и **297** чуждестранни студенти. Налице е 100% реализация на завършилите студенти. Наблюдава се тенденция за увеличаване на броя за реализация и в Европейския съюз.

7.1.3. В МУ-Пловдив се поддържат собствени информационни масиви за световните постижения в областта на медицинската наука и практика, които осигуряват обучението и на студентите от специалност „Фармация” за ОКС „магистър“, като предоставят възможности за проучване на чуждия опит в професионалното направление. Във Фармацевтичен факултет се използват нови, съвременни методи и форми на обучение. Интерактивната система за обучение, базирана върху интегрираната информационна система, допълнително спомага за контрола и поддържане на качеството, за обновяване на учебния процес и разрешаване на ключови проблеми.

Осигурена е възможност за ползване на безплатен лицензиран online достъп до международни база данни от всички компютри в библиотеката, нейните филиали и компютри от университетската мрежа.

В процеса на обучение се използват съвременни бази данни на електронни носители, абонирани от библиотеката при МУ-Пловдив или финансирани от МОН в рамките на националния абонамент. Ръководството на МУ-Пловдив полага системни усилия за развитие и усъвършенстване на научно-информационната инфраструктура на библиотеката, разширяване на базата-данни и останалите ресурси, ползвани от преподаватели и студенти.

От 2016 г. преподаватели, студенти, докторанти и специализанти в МУ-Пловдив имат възможност да ползват безплатно медицинската колекция **ClinicalKey Flex** на издателство **Elsevier**. Предлагат се персонализиращи средства: Saved Content, Presentation Maker и др.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1.:

Във ФФ на МУ-Пловдив периодично се обсъждат и публично се огласяват резултатите от успеваемостта на студентите по специалността от регулираните професии „Фармация“. Периодично се анкетират студенти и работодатели. Има много добра информираност относно професионалната реализация на студентите след дипломирането им – както по работни места, така и по региони. Поддържат се собствени информационни масиви за достиженията в обучението на студентите по специалността.

Стандарт 8. Информация за обществеността

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността

8.1.1. За популяриране на целите и задачите на МУ-Пловдив е създаден и редовно поддържан веб-сайт на български и на английски език. Чрез интернет-страницата на МУ-Пловдив на студентите се предоставя пълна информация за учебната документация – учебни планове, лекционни курсове, учебни и изпитни графици, подробности за обучението през целия период и др.

Ръководството на Факултета организира периодично срещи на преподаватели и студенти с представители на фармацевтичните фирми с цел адаптиране на обучението за нуждите на практиката. Учебният план по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ непрекъснато се усъвършенства и се привежда в съответствие с бързо променящите се изисквания на практиката и европейските норми и стандарти.

Традиция е в разработването на учебните програми за обучението на студенти по специалност „Фармация“ във ФФ на МУ-Пловдив да бъдат включвани нови единици, свързани с бурното развитие на специалността през последните години. Разширен е и списъкът на избираемите и факултативни дисциплини. Търсенето на възможности за партньорство в обучението по специалността позволява въвеждането в обучението на нови практики.

8.1.2. Налице е достатъчно богата информационна база от наръчници, пътеводители на студентите, правилници за цялостния „жизнен цикъл“ на обучението на студентите – възможности за подготовка, кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво и др.

8.1.3. На сайта на МУ-Пловдив ежегодно се предоставя необходимата информация за условията за обучение в специалностите от регулираните професии, основните квалификационни форми, квалификационните характеристики, учебните планове. Информацията е достъпна и чрез кандидат-студентския справочник.

8.1.4. В МУ-Пловдив административно, организационно и финансово са осигурени необходимите условия за публикуване на научната продукция на докторанти и преподаватели. Монографии, учебници и сборници частично или напълно се финансират със собствени средства на университета. Използват се и финансовите механизми на държавната субсидия за научноизследователска дейност. Улеснение в тази дейност е функциониращото печатно издателство на МУ-Пловдив за популяризиране на научната продукция с издаването на научни списания.

8.1.5. Информация за реализираната мобилност на студенти и преподаватели е достъпна на сайта на МУ-Пловдив. Фармацевтичен факултет има функциониращи договорни отношения по програма „Еразъм+“ с **23** чуждестранни фармацевтични факултети в държави членки на ЕС и трети страни. По програма “Еразъм+” през периода 2011-2016 г. са обучавани **20** студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.:

На уеб-сайта на МУ-Пловдив е осигурен достъп до информация, отнасяща се до специалността, кандидатстване, обучение, публикации на преподавателите и др. Налице е достатъчно богата информационна база за цялостния „жизнен цикъл“ на студента, нормативна база на университета и др. Периодично се провеждат срещи с потребители – представители на базови институции. Създадени са реални възможности за публикуване в научните издания на университета от страна на преподаватели, докторанти и студенти. Регистрирани са достатъчен брой участия в научни форуми на преподаватели, осигуряващи обучението по специалността „Фармация“. Налице е реализирана мобилност на студенти и преподаватели по програма “Еразъм+”

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. В МУ – Пловдив има добре действаща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Във Фармацевтичен факултет на МУ– Пловдив е създадена Комисия по качество на обучението, която се ръководи от Университетска комисия по качеството, ръководена от Зам.-ректора по качество и акредитация. Управлението на качеството на преподаване се контролира чрез мнението на студенти и работодатели. Провеждането на сесемтриални и ежегодни анкети, срещи на Ръководните органи със студентите и потребителите на кадри осигурява адекватно актуализиране на учебния процес. Не на последно място е и провеждането на вътрешни одити през определен период от време, които да преценят качеството на администриране на учебния процес с адекватна документация.

От 2012 г. функционира Система за управление на качеството по стандарт ISO 9001:2008, процедура по управление на несъответствията, процедура за подаване и разглеждане на оплаквания от студенти (докторанти, специализанти) в МУ– Пловдив. Със Заповед на Ректора на МУ – Пловдив от 2016 г. се прилага и Стратегия за управление на риска. Във връзка с предстоящия през м. юни 2017 г. контролен одит са проведени вътрешни одити във всички звена от началото на 2017 г.

Съгласно установената във Факултета практика, комисия от преподаватели осъществява организацията по провеждане, оценяване и публикуване на резултатите от провежданите анкети, отнасящи се до методите на преподаване и оценяване на постиженията на студентите.

9.1.2. Периодичното анализиране и огласяване на резултатите, свързани с методите на преподаване и оценяване на постиженията на студентите е регламентирано и се осъществява в съответствие с Правилника на МУ – Пловдив и Наръчника по качество. Академичният съвет приема годишния отчет за резултатите от дейността на университета. Факултетният съвет приема годишен отчет за резултатите от дейността и анализира успеваемостта на студентите. Освен периодични се провеждат и текущи анализи по катедри.

За правилното провеждане и контролиране на учебната работа са определени със заповед на Декана курсови ръководители. Представени са данни за броя обучавани студенти за периода на акредитация, които са в рамките на утвърдения капацитет, броя на дипломирани по години и чуждестранни студенти. Успеваемостта е анализирана детайлно, като в последната година ще се е повишила с 4,02% за дипломираните или среден успех добър 4,19.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.:

За специалността „Фармация“ се осъществява периодично актуализиране на документацията, свързана с учебния процес. На заседания на катедри и факултетен съвети се обсъждат възможностите за усъвършенстване на качеството на преподаване на базата на провеждани анкети и вътрешни одити. Във ФФ на МУ–Пловдив има изградена и активно функционираща Комисия по качество на обучението под ръководството на зам.-декана по качество и акредитация.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по специалността от регулираните професии

10.1.1. За израстването на МУ–Пловдив немалка заслуга имат външните акредитации, следакредитационни одити и сертифицирането по стандартите ISO. Външен мониторинг се осъществява и от други организации – МОН, Сметна палата и др. Всяка акредитация и одит е свързана с мобилизация на всички членове на колектива – от студентите до ректорското ръководство. Създават се комисии, подготвят се протоколи и доклади на всяко звено и т.н. Последната програмна акредитация на специалността е била през 2010 г. НАОА дава оценка „добра“ за срок от 6 години.

10.1.2. В МУ-Пловдив има създадени условия за качествено обучение на магистър-фармацевти, което се доказва от срещите с работодателите и анкетите, които се провеждат с тях. Добра практика е традиционното организиране на научни форуми с участието на студенти, докторанти и преподаватели, които са отворени към всички специалности и степени на обучение и всички медицински университети в страната. Това подпомага обмяната на информация за нивото на обучението и постиженията на колективите от различни региони и университети.

10.1.3. Мнението на представителите на институциите бази за провеждане на обучение, практика или преддипломен стаж се взема под внимание като информация и оценка за предварителното ниво на подготовка на студентите. Тяхното представяне като практикуващи по специалността се изучава с цел усъвършенстване на процеса на практическата им подготовка. В състава на комисиите за държавни изпити се канят водещи хабилитирани преподаватели от други ВУ, с изключение на държавния изпит по Фармакогнозия, фармакология и токсикология.

10.1.4. Ръководството на МУ-Пловдив е направило анализ на препоръките на външните одити и за последните шест години е постигнат значим напредък в много аспекти. Направени са подобрения на материалната база, актуализиране на програмите по всички дисциплини, въведени са СУК и стандарти ISO. Налице е съвременно обучение по специалността „Фармация“, като е повишена информационната, материална и кадрова осигуреност на преподаването. Целенасочено се подпомага научната и публикационна дейност на студенти, докторанти и преподаватели.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.:

След последната програмна акредитация на ФФ на МУ – Пловдив по специалността „Фармация“ от НАОА през 2010 г. са реализирани значими промени, инвестиции и дейности, имащи отношение и значение за поддържане на необходимото качество на процеса на обучение. Налице е необходимата документация, бази данни и систематична подготовка за процедурите за акредитация. Има пълно съответствие при съпоставката с обучението в държавите членки на Европейския съюз и съвременната характеристика на професионалната квалификация „магистър-фармацевт“. ФФ на МУ – Пловдив има водеща позиция в Централна Южна България, което се потвърждава от броя на кандидат-студентите и 100% професионална реализация на завършилите.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През акредитационния период във Фармацевтичния факултет на МУ – Пловдив са извършени съществени промени и подобрения в цялостната дейност по организацията, провеждането и контрола на учебната дейност за специалността от регулираните професии „Фармация“.

Обучението на студентите по специалността в МУ-Пловдив се провежда по учебна документация, съобразена с нормативните документи и изготвена съобразно изискванията на Правилника за дейността на МУ –Пловдив. Актуализиране на учебната документация е съобразено с промените в законодателството и Директивите на ЕС, отнасящи се до образованието по „Фармация“.

Обучението на студентите се провежда според съвременните изисквания и стандарти за фармацевтично обучение. Осигурена е публичност на информацията, свързана с изпитването и оценяването, в т.ч. държавните изпити. Оповестяват се всички документи и решения, свързани с т.нар. „жизнен цикъл” на студентите: прием, обучение, завършване, дипломиране, признаване и сертифициране. Налице е система за организиране на кандидат-студентската кампания, по време на която се осигурява необходимата информираност за кандидат-студентите. Публично се огласяват резултатите от успеваемостта на студентите от специалността, като периодично се анкетират студенти, преподаватели и работодатели. Има добра информираност и данни за професионалната реализация на студентите след дипломирането им.

Преподавателският състав за специалността е с висока квалификация и е в съответствие с изискванията на ЕДИ и ЗВО. Лекциите по всички задължителни дисциплини се водят от хабилизирани преподаватели, които са на ОТД, с изключение на двама професори на втори трудов договор. Във ФФ на МУ-Пловдив се полагат специални и целенасочени усилия за стимулиране на академичното развитие на преподавателския състав. Осигурени са условия за преподавателска мобилност в чуждестранни университети.

Научноизследователската дейност във ФФ е добре организирана и осигурена материално и финансово. Амбицията на ръководството е да стимулира публикационната активност в собствените издания на МУ–Пловдив и участието в организираните научни форуми. Осигурена е добра информационна система и възможности за ползване на международни реферативни бази-данни, библиотечен фонд и абонамент за научни сайтове. Организиран се научни форуми, насочени към млади научни работници, докторанти и студенти, което осигурява възможност за представяне на разработките.

Наличната материална база на ФФ на МУ-Пловдив осигурява качествено обучение на студентите и удовлетворява изискванията за съвременно и модерно висше образование по фармация. МУ–Пловдив има изградена модерна и непрекъснато развиваща се информационна база и са създадени оптимални условия за постоянен достъп до информационни ресурси.

Налице са действащи споразумения за мобилност с чуждестранни университети, като е необходимо насърчаването на приема на чуждестранни студенти за обучение по специалността по Програма „Еразъм+“. Има съответствие с чуждестранните образователни програми и системи по специалността.

Въз основа на констатациите по резултатите от извършеното оценяване, ПКЗС предлага капацитет 800 студенти за обучение по специалността от регулираните професии „Фармация” на ОКС „магистър“ от професионално направление 7.3. Фармация в Медицинския университет-Пловдив.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ:

1. Да продължат усилията на ръководството на ФФ на МУ-Пловдив към разширяване на мобилността на български и чуждестранни студенти по програма „Еразъм+“.

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС :.....

/ проф. д-р Борис Богов, дм /

1. ПРИЛОЖЕНИЯ:

А. Задължителни таблици

Таблица 1. Брой обучавани студенти по специалността от регулираните професии „Фармация“ във ФФ на МУ – Пловдив

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
1. ОКС „магистър“						
1.1. Редовно обучение	642	633	596	605	564	562
Дипломирани	122	166	137	132	112	111

Таблица 2. Брой преподаватели на основен ТД, осигуряващи обучението по специалността „Фармация“ за ОКС „магистър“ в МУ – Пловдив

	Към 01.2016 г.	Към 05.2017 г.
Преподаватели на ОТД към МУ – Пловдив		
ОБЩО:	80	85
<i>Хабилитирани, в т.ч.:</i>	<i>22</i>	<i>26</i>
- Професор	9	9
- Доцент	13	17
<i>Нехабилитирани, в т.ч.:</i>	<i>58</i>	<i>59</i>
- гл. асистент	19	18
- асистент	39	41

Б. Други таблици, които да отразяват осигуреността на обучението

Таблица 3. Аудиторна площ на ФФ на МУ-Пловдив

ЗАЛИ	ПЛОЩ (кв.м.)	БРОЙ МЕСТА
Първа аудитория	306	238
Втора аудитория	138	112
Трета аудитория	147	121
Четвърта аудитория	323	244
Пега аудитория	138	132
Шеста аудитория	147	118
Седма аудитория	177	154
Осма аудитория	157	80
Девета аудитория	157	80
Аудитория МК	672	356
ОБЩО:	2362	1635

Таблица № 4. Семинарни зали и учебни лаборатории във ФФ на МУ – Пловдив

Аудиторна осигуреност за практическо обучение по специалните учебни дисциплини.

Катедри	Семинарни зали			Учебни лаборатории		
	Брой	Площ (кв.м)	Брой места	Брой	Площ (кв.м)	Брой места
Фармакология и токсикология	4	86.4	65	3	150	60
Клинична лаборатория	3	95	39	9	500	100
Микробиология и имунология	-	-	-	4	120	95
Технология на лекарствените форми и биофармация	1	72	60	6	288	96
Социална фармация и фармацевтично законодателство	2	82.08	54	1	40	15
Фармацевтична химия и фармацевтичен анализ	-	-	-	2	90	30
Фармакогнозия и фармацевтична ботаника	-	-	-	4	198	67